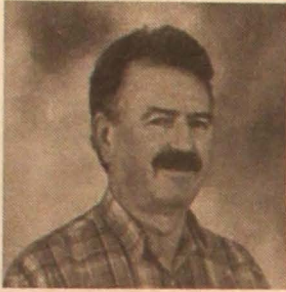

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ 4 ΤΟΜΩΝ ΤΟΥ ΑΧ. ΛΑΖΑΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΚΗ (1)

Του Γιάννη Τσιαμήτρου,
εκπ/κου χοροδιδασκάλου

Στις 21-1-2012 ημέρα Σάββατο παρουσιάστηκε το τετράτομο βιβλίο του Δρ. Αχιλλέα Λαζάρου, με τίτλο: «Ελληνισμός και Λαοί της Νοτιοανατολικής Ευρώπης» στο Χατζηγιάννειο Πνευματικό κέντρο της Λάρισας. Κύριος ομιλητής ήταν ο συμπολίτης μας κ Αντώνης Μπουσμπούκης, ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ και γλωσσολόγος. Θεωρούμε ότι επιβάλλεται να αντιγράψουμε αυτούσια την ομιλία με τον απaráμιλλο γραπτό λόγο που διακρίνει τον συντοπίτη μας και η οποία έχει ως εξής :

«Ο Αχιλλέας Λαζάρου είναι ο στρατευμένος ερευνητής στον χώρο της Ν.Α. Ευρώπης, της αλλιώς Βαλκανικής Χερσονήσου ή Χερσονήσου του Αίμου, που κατά τους πρώτους αιώνες της μεσαιωνικής περιόδου ονομαζόταν απλά Ευρώπη, όπως σε πολλά σημεία των εργασιών-του αποδεικνύει ο ακαταπόνητος Αχιλλέας.

Την Ευρώπη-Βαλκανική κατοικούσαν κατά την ίδια εποχή, αρχές του Μεσαίωνα, πληθυσμός ελληνικής κατά πλειοψηφία καταγωγής. Ο πληθυσμός αυτός μιλούσε λαϊκό λατινογενές ιδίωμα, όμως, ρίζωσε τελικά στον προφορικό λόγο, την καθημερινή γλώσσα μόνον εκείνων που είχαν άμεσες, ιδιαίτερες σχέσεις με τη λατινόφωνη αρχικά Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, το γνωστό-μας Βυζάντιο, που το πραγματικό-του όνομα ήταν Ρωμανία ή Αρμανία, όπως την έλεγε ο λαός και την οποία ονομασία Αρμανία μας την έκανε γνωστή ο Αχιλλέας Λαζάρου.

Οι λατινόφωνοι της εποχής αυτής είναι οι παραγγελιοδόχοι, που εφοδιάζουν το κράτος με ό,τι χρειάζεται ο στρατός το δημόσιο για να λειτουργήσουν. Είναι οι στρατιώτες και οι οροφύλακες. Είναι οι αγωγιάτες, που διακινούν αγαθά και ανθρώπους. Είναι οι δημοσιεύοντες Έλληνες του Ιωάννου Λυδού, που έζησε και κατέγραψε την εθνολογική κατάσταση της Ευρώπης-Βαλκανικής, όπως εμφανίζονταν την εποχή του Ιουστινιανού, δηλ. στο πρώτο μισό του 6ου μ.Χ. αιώνα. Κι ενώ η περίοδος του Ιουστινιανού και οι επόμενοι αιώνες θεωρού-

νται σκοτεινοί για την τύχη του ελληνισμού της μητροπολιτικής Ελλάδος, καθώς η χώρα είχε πλημμυρήσει από Σλάβους, όπως πιστεύουν οι πιο απαισιόδοξοι, έρχεται σαν από μηχανής θεός η στέρεη πληροφορία του Ιωάννη Λυδού και ρίχνει φως, αρκετό φως, που μας επιτρέπει να δούμε και να παρηγορηθούμε, καθώς διαπιστώνουμε ότι το εντόπιο ελληνικό στοιχείο εξακολουθούσε να ζει όχι ως πληθυσμιακό υπόλειμμα αλλά ως πληθυσμιακή πλειονότητα στις προγονικές-του εστίες, έστω και εκλατινισμένο κατά ένα μέρος-του.

Την πληροφορία του Ι. Λυδού, που ήταν σύγχρονος-αυτόπτης μάρτυρας θα έλεγα- με ό,τι μας καταθέτει και που λύνει το πρόβλημα για την καταγωγή των Αρμάνων-Βλάχων, των λατινοφώνων Ελλήνων, αγνοούσε προφανώς ο Θεσσαλός ιστορικός Κ. Κούμας. Διαισθανόταν, ωστόσο, την αλήθεια της πληροφορίας του Λυδού. Τη διαισθανόταν μέσα από την πραγματικότητα που είχε μπροστά-του. Έτσι, θα γράψει ότι: «...οι Βλάχοι συμπεριφέρονται αδελφικώς προς τους γραικούς, ως Γραικοί και δεν δείχνουν ούτε εκείνοι ούτε ούτοι καμμίαν εθνικής διαφοράν προς αλλήλους, καθώς και τα όντι είναι αμφότεροι οι λαοί μιας πατρίδος τέκνα και των αυτών προγόνων απόγονοι»

Με βάση τα δυο πιο πάνω δεδομένα, δηλ. την αδιάψευστη μαρτυρία του Λυδού για την ελληνικότητα των Αρμάνων-Βλάχων και την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά, που κοινού μοιράζονται ελληνόφωνοι και βλαχόφωνοι, όπως σημειώνει ο Κούμας, ο Αχιλλέας Λαζάρου ξεκίνησε τον διαχρονικό διάπλου στον χωροχρόνο της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, όπου τονίζω- δεν τον απασχολεί μόνον η περίπτωση των Ελληνο-Βλάχων, αλλά και ολόκληρου του ελληνισμού. Έτσι, η Β. Βαλκανική, η εντεύθεν και η εκείθεν του αρχαίου Ιστρου και σήμερα Δούναβη, η Αν. Βαλκανική, που βρέχεται από τον Εύξεινο Πόντο, την αλλιώς Μαύρη Θάλασσα, η Δυτ. Βαλκανική με την Αδριατική θάλασσα και η Ν. Βαλκανική μ'επίκεντρο την Ελλάδα, είναι οι χώροι, αλλά όχι οι μοναδικοί, όπου το πνεύμα του φιλέρενου Αχιλλέα Λαζάρου έκανε τις ιστορικές κι εθνογλωσσικές 'ανασκαφές, για να μας αποκαλύψει έναν διάσπαρτο ελληνισμό, που τον σκέπασε η λησμονιά με την σκόνη των περασμένων εποχών και που δεν τόλμησε το ελλαδίτικο πνεύμα των ιστορικών-μας να διερευνήσει μέχρι τώρα παρά μόνο αποσπασματικά. Και ο Αχιλλέας Λαζάρου δεν άνοιξε απλά τον δρόμο για την ιχνηλάτηση της παρουσίας του ελληνικού στοιχείου στον χώρο της βαλκανικής ενδοχώρας και την περιφέρειά της, αλλά σχεδόν ολοκλήρωσε το έργο-του. (συνεχίζεται)